

Tarmo Porgand
riigi osaluspoliitika ja riigihangete osakonna juhataja
Rahandusministeerium

Teie: 03.08.2026 nr 12.1-1/3215-1

Meie: (kuupäev digiallkirjas) nr 5.4-
2/2014-1

Euroopa Komisjoni regionaalabi suuniste muutmise eelnõu

Austatud kolleegid

Edastame Teile oma kommentaarid regionaalabi suuniste muutmise eelnõu osas, mille esitasite Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile ettepanekute esitamiseks 03.08.2026.

1. Toetame Euroopa Komisjoni algatust toetada idapoolseid piirialasid, sealhulgas Eestit, ning peame oluliseks, et nendes piirkondades säiliks võimalus anda regionaalabi.
2. Toetame, et kogu Eesti territoorium käsitletaks idapoolse piirialana ning et regionaalabi andmise võimalus säiliks perioodil 2028–2034. Peame oluliseks, et Eesti NUTS3 piirkondades säiliks vähemalt senised toetusmäärad, sealhulgas Lõuna-Eesti ja Kirde-Eesti kõrgemad määrad.
3. Teeme ettepaneku täiendada eelnõu täiendavate võimalustega toetada idapoolsetel piirialadel tegutsevaid toidutööstusettevõtteid (NACE Rev. 2 tegevusalad: **A.01** „Taime- ja loomakasvatus, jahindus ja neid teenindavad tegevusalad“, **A.03** „Kalandus ja vesiviljelus“, **C.10** „Toiduainete tootmine“ ja **C.11** „Joogitootmine“).

Idapiiri aladel peaks olema võimalik anda toidutööstusettevõtjatele regionaalabi alginvesteeringuteks. Kehtivate regionaalabi suuniste (p 100) kohaselt võib ELTL artikli 107 lõike 3 punkti c alusel abi saavas piirkonnas anda suurettevõtjatele toetust üksnes uut majandustegevust loovaks alginvesteeringuks. Leiame, et seda sätet tuleks täiendada nii, et toidutööstusettevõtjate puhul oleks samades piirkondades võimalik anda suurettevõtjatele toetust ka alginvesteeringuks üldisemalt, mitte ainult uut majandustegevust loovaks alginvesteeringuks.

Kehtiv nõue piirab oluliselt toidutööstuse suurettevõtjate võimalusi regionaalabi kasutada, mis võib omakorda avaldada negatiivset mõju toiduga varustuskindluse tagamisele. Seetõttu peame põhjendatuks kaaluda regionaalabi andmise tingimuste lihtsustamist ning regionaalabi suunistest sellise piirangu eemaldamist, mille kohaselt on punkti c aladel suurettevõtjatele abi lubatud üksnes uut majandustegevust loovaks alginvesteeringuks. Nõude täitmise ja selle kontrollimisega kaasnev halduskoormus on ebaproportsionaalselt suur ning piirab põhjendamatult abikõlblike ettevõtjate ringi.

Lisaks teeme ettepaneku, et idapoolsetel piirialadel oleks võimalik toetada toidutööstusettevõtjaid nii ELTL artikli 107 lõike 3 punkti a kui ka punkti c aladel

samaväärse toetusmääraga. Alternatiivina teeme ettepaneku tõsta idapoolsete piirialade punkti c alade toetusmäära.

Toidutootmine on strateegiliselt oluline valdkond ning osa laiemast majandus- ja julgeolekukindlusest. Eesti geograafilisest asukohast tulenevalt on meie jaoks prioriteetne vähendada sõltuvust impordist ja suurendada kriisikindlust.

Seda on võimalik saavutada üksnes siis, kui toidutööstusettevõtetesse, sealhulgas toidujulgeoleku seisukohast olulistesse suurettevõtetesse, on võimalik teha piisavas mahus investeeringuid. Lisaks tuleb arvestada, et regulatiivsete nõuete karmistumine (nt pakenditele esitatavad nõuded) toob ettevõtjatele kaasa täiendavaid kohustusi ja investeeringuvajaduse turul püsimiseks, kuid ei pruugi anda otsest majanduslikku tulu. Seetõttu peab toetusmäär olema piisavalt kõrge, et toetada investeeringute tegemist ning tagada piirkonna tasakaalustatud areng.

Eriti oluline on toetuse määra piisavus idapoolsete piirialade riikides. Nendes riikides on investeerimiskeskonnaga seotud riskid ja kulud (sh julgeolekuolukorrast, tarneahelate haavatavusest ning geograafilisest asukohast tulenevad lisakulud) üldjuhul suuremad, mistõttu konkureerivad ettevõtted investeeringute pärast ebavõrdsetel tingimustel võrreldes ELi kesk- ja läänepiirkondadega. Piisavalt kõrge toetusmäär kompenseerib idapoolsete piirialade püsivaid ebasoodsaid tegureid, võimaldab säilitada ja kasvatada piiriäärsetes piirkondades tootmisvõimekust ning parandab seeläbi regiooni varustuskindlust ja majandusjulgeolekut. Samuti suurendab see ettevõtjate valmisolekut teha vajalikud investeeringud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Madis Pärtel

Biomajanduse asekancler

Pirkko-Liisa Meius

5667 0291 pirkko-liisa.meius@agri.ee